GEMEENTE ENSCHEDE

TOEZICHTSPLAN FUNCTIONARIS GEGEVENS-BESCHERMING 2025

GEMEENTE ENSCHEDE

ENSCHEDE

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) fungeert als onafhankelijke toezichthouder en adviseur omtrent de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg). Tevens dient de FG als contactpunt voor de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en als aanspreekpunt voor betrokkenen (inwoners, medewerkers en andere personen waarvan de gemeente gegevens verwerkt).

Dit document beschrijft hoe de toezichthoudende taak door de FG in 2025 wordt ingevuld. Het doel is om de het college, de raad, de directie en het management te informeren over de werkwijze bij het toezichthouden.

LEESWIJZER

Hieronder volgt eerst een korte beschrijving van de taakinhoud van de FG.
Daarna volgen de uitgangspunten bij het toezicht en de focus voor 2025.
Vervolgens wordt stilgestaan bij het jaarverslag en de daaruit voortvloeiende verbetervoorstellen.
Dit document wordt besloten met een doorkijk naar 2025 en daarna.

TAAKINHOUD FG

De wettelijke taken en bevoegdheden van de FG zijn opgenomen in artikel 39 van de AVG.[1]

TOEZICHT HOUDEN

De FG ziet erop toe dat binnen de gemeente de regels van de AVG en de Wpg worden nageleefd. In het Reglement van de Functionaris Gegevensbescherming is de landelijke regelgeving vertaald naar de gemeentelijke organisatie en geeft de kaders weer voor de wijze waarop de FG van gemeente Enschede de taken en bevoegdheden onafhankelijk en zonder enige belemmering kan uitoefenen. De FG toetst de AVG- en Wpg-compliance in grote lijnen aan de hand van het AVG-borgingsproduct van de VNG[2] en de uitkomsten van de Wpg-audits (intern en extern) die zijn uitgevoerd. De FG houdt ook toezicht op basis van de door de gemeente bijgehouden registers zoals het datalekkenregister en het verwerkingenregister en op basis van informatie die deze krijgt binnen de overleggen waaraan de FG deelneemt of voor uitgenodigd wordt. Daarnaast geeft de FG gevraagd en ongevraagd advies ten aanzien van bijvoorbeeld lopende zaken of ontwikkelingen.

Bij ad hoc of incident gedreven toezicht vindt onder andere toetsing plaats naar aanleiding van vragen of klachten van betrokkenen of ontwikkelingen binnen de gemeente.

[1] Zie ook het paper van de Autoriteit Persoonsgegevens over de positionering van de FG (https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/positionering_van_de_fg.pdf)
[2] https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/avg-borgingsproduct-3-0/

ADVISEREN EN INFORMEREN

De FG adviseert en informeert de verwerkingsverantwoordelijke over haar verplichtingen op grond van de AVG, de Uitvoeringswet AVG, de Wet Politiegegevens en andere privacywetgeving. De FG heeft geen formele bevoegdheid om een bindend advies te geven, maar diens oordeel is ‘zwaarwegend’. Dit betekent dat alleen goed beargumenteerd en gearchiveerd van het advies afgeweken mag worden.

Ten aanzien van de DPIA geeft de AVG aan dat de verwerkingsverantwoordelijk het advies van de FG moet inwinnen (art 35, lid 2 AVG), en dat dit advies, samen met de beslissing van de verwerkingsverantwoordelijke daarover, in de DPIA moet worden vastgelegd en dat de FG moet toezien op de uitvoering van de DPIA 9 art 39 lid1 onderdeel c AVG). Het is daarom belangrijk dat de organisatie de FG zo vroeg mogelijk betrekt bij de DPIA en om diens advies vraagt. De FG heeft hierin primair een adviserende taak (adviseren over wet- en regelgeving) en is in principe niet betrokken bij het uitvoeren van de DPIA, zodat deze vrij is om te adviseren over de uitkomsten (risico’s) daarvan. De FG ziet ook toe op de uitvoering van dit advies.

Bij een datalek dient de verwerkingsverantwoordelijke de FG te betrekken en toetst de FG het besluit van de verwerkingsverantwoordelijke of een datalek al dan niet gemeld wordt bij de AP en de betrokkene(n). De FG ziet ook toe op de afhandeling. Het doen van een (voorlopige) melding van een datalek is de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke. Daarnaast is de FG bevoegd om als uiterst middel ook zelfstandig een datalek te melden.

De FG adviseert tot slot over technische beveiligingsmaatregelen, maar ook over organisatorische maatregelen. Denk bij dit laatste aan beleid, maar ook aan privacy bewustwording. De FG heeft bij deze maatregelen een aanjagende en stimulerende functie. Hieronder vallen activiteiten als werkoverleggen en bezoeken, publiceren van informatie voor medewerkers en adviseren over bewustwordingsactiviteiten.

Artikel 39 bepaalt verder dat de FG contactpunt is voor de toezichthouder. Dat spreekt voor zich en wordt hier verder buiten beschouwing gelaten).

UITGANGSPUNTEN BIJ PRIVACY TOEZICHT

Om het toezicht effectief en doelmatig vorm te geven, worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Risico gebaseerde aanpak

De AVG en de Wpg hanteren een op risico gebaseerde handelswijze. Daarbij worden de grootste risico’s als eerste onderzocht en waar mogelijk gemitigeerd.

Aantoonbaarheid

Het principe van accountability staat centraal in de AVG en Wpg. Dat betekent dat je als organisatie moet kunnen aantonen dat je op de juist wijze omgaat met persoonsgegevens. Inspanningen moet aantoonbaar en – waar

mogelijk – meetbaar worden gemaakt. Belangrijke thema's die aantonen dat de gemeente 'in control' is, zijn het verwerkingsregister, het uitvoeren van (pre-) DPIA's, het faciliteren van de rechten van betrokkenen, de afhandeling van datalekken, bewustwordingsactiviteiten onder medewerkers en transparantie.

Focus Autoriteit Persoonsgegevens

De toezichthouder, de AP, heeft voor 2025 vijf focusgebieden weergegeven onder de titel "Beschermen van burgers in een digitale wereld":

Ten aanzien van deze focusgebieden geeft de AP het volgende aan:

1. Algoritmes en AI bieden een hoop kansen. Maar onjuiste data of data die gebaseerd zijn op foutieve aannames, kunnen zowel bij de overheid als bij bedrijven grote risico's voor burgers met zich meebrengen. Zoals uitsluiting of discriminatie. Dat willen we voorkomen.
2. Big Tech: Grote techbedrijven hebben veel persoonlijke gegevens in handen en kunnen mensen beïnvloeden. Bijvoorbeeld door nepnieuws en politieke targeting op basis van profielen. Om ervoor te zorgen dat grote techbedrijven zich aan de AVG houden, werkt de AP samen met andere toezichthouders. En treden we hard op als dat nodig is.
3. Omdat vrijheid en veiligheid voor mensen beide van fundamenteel belang zijn, moet een zorgvuldige afweging worden gemaakt tussen meer van het een en minder van het ander. Als AP letten we bij de verwerking van persoonsgegevens extra op een verdedigbare balans tussen vrijheid en veiligheid.
4. Datahandel: De steeds meer gedigitaliseerde ('slimme') producten en diensten die we gebruiken, creëren veel waardevolle data. Met als gevolg dat er ook steeds meer ongeoorloofde (door)verkoop plaatsvindt van persoonsgegevens. In Nederland en internationaal. Dat moeten we een halt toeroepen.
5. De overheid beschikt over veel – vaak gevoelige – persoonsgegevens van Nederlandse burgers en maakt hier veel gebruik van. Het risico dat burgers in de knel komen is groot als de overheid verkeerd omgaat met hun persoonsgegevens. Bovendien heeft de overheid een voorbeeldfunctie.

Kernpunten uit deze focuspunten zijn verwerkt in het toezichtsplan en zullen teven gehanteerd worden bij het adviseren op onderwerpen die gedurende het komende jaar gaan ontstaan en de revue zullen passeren.
Het onderdeel 'Digitale overheid' wordt hieronder toegelicht. Voor de overige focusgebieden wordt verwezen naar het jaarplan van de AP.

Actualiteiten

De media besteden steeds meer aandacht aan het onderwerp 'Privacy'. Het is belangrijk dat het toezicht actuele onderwerpen omvat die op maatschappelijk niveau spelen. Denk daarbij aan het toenemende aantal inzageverzoeken, het koppelen van persoonsgegevens door de overheid, het gebruik van Artificial Intelligence toepassingen, zoals de toepassing van algoritmen of tools zoals ChatGPT. Daarnaast krijgt de gemeente in 2025 te

maken met een aantal nieuwe wetten zoals de wet gegevensdeling bij samenwerkingsverbanden (Wgs), de wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (WAMS), de Cyberbeveiligingswet en de Europese AI-act.

FOCUS FG-TOEZICHT IN 2025

Het toezicht wordt in 2025 vormgegeven aan de hand van de volgende onderwerpen:

Onderwerp	**Hoe krijgt het toezicht vorm?**
Algemene AVG-compliance	De FG gaat na of de AVG-compliance door de organisatie juist wordt beoordeeld en of verbeteracties worden doorgevoerd.
Verwerkingsregister	De FG toetst de volledigheid en actualiteit van het register. Hierbij is ook aandacht nodig voor het actueel houden van het register en het beleggen van de verantwoordelijkheden hiervan bij interne 'eigenaren'. In 2023 heeft de FG aangegeven dat het register op een aantal onderdelen moet worden aangevuld. Hierbij gaat het om: • het weergeven en in kaart brengen van alle samenwerkingsverbanden waarin de gemeenten Enschede deelneemt en de daarbij behorende datastromen. • Gegevens over of een DPIA verplicht is (middels het uitvoeren van een Pré-DPIA) voor betreffende verwerking of de DPIA ook is uitgevoerd en wanneer deze moet worden herzien De gemeente heeft dit doel niet behaald in 2024. Hier zijn door de gemeente nieuwe acties in uitgezet. FG toetst of deze acties in 2025 inderdaad worden uitgevoerd en geeft waar nodig adviezen tijdens het traject.
DPIA's	De FG toetst of terecht wordt besloten of een DPIA al dan niet noodzakelijk is (middels de Pré-DPIA-rapportage), bekijkt hoeveel en voor welke verwerkingen DPIA's zijn uitgevoerd en of adviezen wordt opgevolgd. Ook is aandacht nodig voor de verbindingen die er liggen tussen de uitkomsten van de DPIA en de verwerkersovereenkomst, en de gegevens verkregen uit de DPIA en opname daarvan in het verwerkingenregister. En daarbij moet er ook aandacht zijn voor het controleren of mitigerende maatregelen zoals beschreven in de DPIA inderdaad het beoogde effect sorteren. Als laatste, maar wel voorwaardelijk, is dat degenen die met het uitvoeren van een DPIA belast zijn meer kennis krijgen over het proces. Via de Enschede Academie kunnen medewerkers hier een cursus over volgen. De FG beveelt aan om medewerkers die betrokken zijn of gaan worden bij een DPIA te stimuleren deze scholing te volgen.
Uitoefening rechten door betrokkenen	De FG controleert of de organisatie de AVG goed toepast en ziet er op toe dat betrokkenen hun AVG-rechten kunnen uitoefenen en of de organisatie hen hierin goed faciliteert. De FG heef adviezen gegeven om dit toezicht beter te kunnen vormgeven. De FG vraagt op hoeveel verzoeken zijn gedaan, is beschikbaar voor advies bij het

	behandelen van een verzoek en toetst steekproefsgewijs of deze goed en tijdig zijn afgehandeld.
Datalekken	De FG toetst of op juiste wijze aan de registratie- en meldplicht wordt voldaan, is beschikbaar voor advies bij het behandelen en/of onderzoeken van datalekken en toetst of datalekken juist zijn afgehandeld.
Bewustwording	De FG toetst welke bewustwordingsactiviteiten al dan niet in samenhang worden uitgevoerd. Daarnaast zal de FG samenwerken met de privacy-offers van Gemeente Enschede en de CISO aangaande bewustwordingsactiviteiten zoals scholing, acties, thema-weken enz.
Transparantie	De FG controleert of de gemeente transparant is ten aanzien van haar verwerkingen. Denk hierbij aan heldere informatie over de AVG op de website, of het publiceren van een actuele publieksvriendelijke versie van het verwerkingsregister op de website.
Wpg	De FG houdt toezicht op de implementatie en naleving van de Wpg en adviseert de organisatie daarover. De FG ziet toe of het verbeterplan dat in 2024 is opgesteld de juiste aandacht krijgt. De FG doet dit onder andere door minimaal eens per kwartaal met alle betrokkenen de voortgang door te nemen. De FG ziet toe op de uitvoering van een externe audit in 2025 en de tijdige aanlevering hiervan aan de Autoriteit Persoonsgegevens. De FG geeft waar nodig ad hoc adviezen op basis van gesignaleerde risico's.
Overig	De FG controleert in 2025 of het overzicht van samenwerkingsverbanden waaraan de gemeente deelneemt actueel en volledig is; dat de nodige informatie over samenwerkingsverbanden wordt opgenomen in het verwerkingenregister en dat verwerkersovereenkomsten actueel zijn.

TE HANTEREN WERKWIJZE BIJ HET HOUDEN VAN TOEZICHT

Hieronder volgt een puntsgewijze toelichting op het bovenstaande schema.

ALGEMENE AVG-COMPLIANCE

Strategische informatiebeveiligings- en privacy beleid

De gemeente Enschede werkt volgens het “Strategisch informatiebeveiligings- en privacy beleid 2021 tot en met 2024”. De gemeente benoemt daarin de uitdaging om optimaal te profiteren van de ontwikkelingen rond digitalisering, maar tegelijkertijd de risico’s van digitalisering te beperken. De missie is een “duurzame en effectieve beveiliging van informatie en bescherming van persoonsgegevens binnen de gemeente.” De gemeente heeft op basis daarvan een aantal speerpunten benoemd, waaronder het centraal zetten van betrokkenen en belanghebbenden en het verankeren van privacy en informatiebeveiliging in op alle niveaus in de organisatie.
Om de goede omgang met persoonsgegevens te toetsen wordt het AVG borgingsproduct 3.0 van de VNG/IBD ingezet (in 2025 via een gedigitaliseerde toepassing die is gekoppeld aan het ISMS) en worden afspraken gemaakt over de verplichte audits in het kader van de Wpg.

VERWERKINGSREGISTER

Het is belangrijk om een goed overzicht te hebben van alle gegevensverwerkingen die plaats vinden. Hiervoor dient het benodigde verwerkingsregister actueel en compleet te zijn. Dit overzicht is nodig om de belangrijke risico’s in beeld te hebben, maar ook voor het uitoefenen van privacy rechten door betrokkenen. In dit verwerkingsregister wordt ook het doel van, en de wettelijke grondslag voor, de verwerking van deze gegevens vastgelegd. Het is dus een belangrijk document om aan te tonen dat de gemeente voldoet aan één van de belangrijkste beginselen van de AVG (verantwoordingsplicht).

Onder regie van de Privacy Officers is het verwerkingsregister in 2022 overgezet naar een nieuwe applicatie (I-navigator) en het register is daarna geactualiseerd. Daarna is een procedure geschreven om het register actueel te houden en waarbij de verantwoordelijkheid wordt belegd in de lijn (waar deze verantwoordelijkheid hoort). Op dit moment ontbreken nog een aantal zaken in het register. Samenwerkingsverbanden zijn nog niet opgenomen in het verwerkingenregister en het register mist de volgende informatie over de verwerkingen die erin zijn opgenomen:

- Of dit verwerkingen zijn waarbij het verplicht is om een DPIA voor uit te voeren;
- Of een DPIA ook daadwerkelijk is uitgevoerd;
- Wanneer deze is uitgevoerd en of deze is voorzien van een advies van de FG;
- Wanneer deze uiterlijk moet worden herzien.

Hiervoor is het nodig om een scan op al deze processen uit te voeren op basis van informatie die bij verschillende domeinen en vakgroepen al dan niet aanwezig is. De FG heeft geadviseerd om deze in 2024 uit te voeren. Dit is in 2024 niet gelukt waardoor dit is doorgeschoven naar 2025.

- ➔ *De FG toetst de volledigheid en actualiteit van het register. Daarnaast toetst de FG of de procedure om het register actueel te houden, is geïmplementeerd en wordt gehanteerd in de organisatie. De FG controleert of de nodige aanvullingen in het register worden uitgevoerd.*
- ➔ *De FG zal steekproefsgewijs de rechtmatigheid van een aantal gevoelige verwerkingen in het register toetsen op basis van de vereisten in de AVG.*

DATA PROTECTION IMPACT ASSESSMENTS (DPIA'S)

Onder de AVG moeten voor gevoelige verwerkingen zogeheten Data Protection Impact Assessments (DPIA's) worden uitgevoerd. De AP heeft dit voor een vast aantal verwerkingen verplicht gesteld en daarnaast geldt dat bij voorgenomen en bestaande verwerkingen aan de hand van een aantal criteria getoetst moet worden of een DPIA al dan niet noodzakelijk is. Een DPIA is een risicoanalyse waarbij privacy risico's van (voorgenomen) gegevensverwerkingen in kaart worden gebracht én risico's worden verkleind.

- ➔ *De FG toetst of binnen de organisatie bekend is wanneer een DPIA uitgevoerd dient te worden en of de juiste afwegingen worden gemaakt rondom de noodzaak tot het uitvoeren van een DPIA.*
- ➔ *Ook wordt getoetst waar de verantwoordelijkheid is belegd om een DPIA uit te voeren en of hierbij voldoende kennis aanwezig is om een DPIA op de juiste wijze te kunnen uitvoeren.*
- ➔ *De FG toetst of de minimaal noodzakelijke DPIA's zoals geformuleerd door de VNG (in hun lijst Must-have DPIA's) in 2025 zijn uitgevoerd.*
- ➔ *Daarnaast bekijkt de FG hoeveel en voor welke verwerkingen DPIA's zijn uitgevoerd of DPIA's ter beoordeling worden voorgelegd aan de FG om diens (wettelijk verplichte) advies in te winnen.*
- ➔ *De FG gaat na in hoeverre gegeven adviezen zijn/worden opgevolgd om risico's te verkleinen.*

UITOEFENING RECHTEN DOOR BETROKKENEN

Onder de AVG hebben mensen van wie de gemeente persoonsgegevens verwerkt een aantal privacy rechten. Denk aan het recht op inzage of het recht op verwijdering van gegevens. De gemeente dient op tijd en op de juiste manier op deze AVG-verzoeken te reageren. De FG heeft hierin in 2024 een aantal adviezen gegeven om het proces rond het faciliteren van betrokkenen in het uitoefenen van hun rechten beter gestroomlijnd en geborgd kan worden. Het college heeft op basis hiervan een aantal acties uitgezet waaronder het aanstellen van een AVG-coördinator. Doordat de AVG coördinator de organisatie eind 2024 heeft verlaten is het onzeker of de organisatie deze functie opnieuw invult, vooral in het kader van de bezuinigingen waar de gemeente voor staat. Het al dan niet opvullen van deze functie ontslaat de gemeente echter niet van de verplichtingen die zij heeft in het kader van het faciliteren van inwoners en overige betrokkenen bij het uitoefenen van hun rechten.

- ➔ *De FG ziet er op toe dat betrokkenen in staat worden gesteld hun AVG-rechten uit te oefenen. De FG toetst of dit tijdig gebeurt en of de juiste afwegingen zijn gemaakt bij het toekennen of afwijzen van een verzoek. Daarnaast is de FG beschikbaar voor ad hoc advies bij lopende verzoeken.*
- ➔ *De FG gaat na of de acties die in 2025 zullen worden uitgezet ook daadwerkelijk worden uitgevoerd en tot het beoogde resultaat leiden. Hieronder vallen onder andere het goed stroomlijnen van AVG-verzoeken, het inrichten van een proces voor zakelijk archiveren van AVG-verzoeken, het juist coördineren van*

domein overstijgende verzoeken en/of complexe verzoeken en het nemen van de juiste juridische besluiten bij de behandeling van deze verzoeken.

DATALEKKEN

Datalekken komen in iedere organisatie voor. Een organisatie waar geen datelekken voorkomen is een utopie. Waar mensen werken worden immers fouten gemaakt. Het is belangrijk dat medewerkers datalekken herkennen en melden. De gemeente moet deze registreren, beoordelen en mogelijk melden aan de toezichthouder en/of betrokkenen.

- ➔ *De FG toetst het beleid en/of de procedure rondom het melden en afhandelen van datalekken.*
- ➔ *Daarnaast toetst de FG of op juiste wijze aan de registratie- en meldplicht wordt voldaan. Met andere woorden: worden de datalekken tijdig en op de juiste manier afgehandeld.*
- ➔ *Verder bekijkt de FG steekproefsgewijs of lering wordt getrokken uit de onderzochte datalekken.*
- ➔ *De FG is altijd beschikbaar voor ad hoc advies bij het behandelen of onderzoeken van een datalek.*

BEWUSTWORDING

De meeste datalekken worden veroorzaakt door menselijk handelen. Door aandacht te besteden aan bewustwording op het gebied van privacy (en informatiebeveiliging) maak je alle medewerkers weerbaar en verminder je het aantal datalekken. Ook worden andere privacy risico's beperkt wanneer medewerkers bewust zijn.

- ➔ *De FG toetst welke bewustwordingsactiviteiten al dan niet in samenhang worden uitgevoerd en gaat na of de deelname en effectiviteit van de activiteiten wordt gemeten.*
- ➔ *De FG doet aanbevelingen ten aanzien van onderwerpen waarop meer bewustwording of scholing nodig is. Hierbij kunnen de adviezen ook betrekking hebben op specifieke domeinen of bepaalde organisatieniveaus.*

TRANSPARANTIE

Eén van de beginselen van de AVG is dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die transparant is voor de betrokkene. Transparantie houdt in dat het voor de betrokkene, zoals inwoners en werknemers, duidelijk is dat zijn of haar persoonsgegevens worden verzameld, gebruikt, geraadpleegd of op een andere manier verwerkt worden en waarom de gemeente dit doet en hoe.

- ➔ *De FG controleert of de gemeente transparant is ten aanzien van haar verwerkingen. Hiervoor wordt onderzocht welke informatie publiekelijk beschikbaar wordt gesteld, zoals een privacy beleid en/of privacy statement.*
- ➔ *De FG controleert of de geboden informatie ook duidelijke informatie is*

WET POLITIEGEGEVENS (WPG)

Bij de uitvoering van wettelijke opsporingstaken door Boa's wordt op de privacy van burgers ingegrepen. De Wet politiegegevens (Wpg) stelt daarom eisen aan de verwerking van politiegegevens. Publieke organisaties die boa's in dienst hebben moeten jaarlijks een interne Wpg-audit uitvoeren. Daarnaast moet om de vier jaar een externe audit worden uitgevoerd.

- ➔ *De FG houdt toezicht op de uitvoering van de aanbevelingen die zijn gedaan in de rapportages van zowel externe auditoren als die van de interne auditoren.*
- ➔ *De FG houdt toezicht op de uitvoering van het verbeterplan dat op basis van de aanbevelingen uit deze audit rapportages zijn opgesteld.*
- ➔ *De FG houdt toezicht op de naleving van het Wpg-beleid.*[3]
- ➔ *De FG houdt toezicht op de uitvoering van een nieuwe externe audit in 2025.*

De taken van de functionaris gegevensbescherming zijn beschreven in artikel 36 van de Wet politiegegevens[4]. Enschede heeft een vastgesteld Wpg beleid[5]

OVERIG

Naast voornoemde speerpunten richt het toezicht in 2025 zich nog op twee andere aandachtsgebieden. Het gaat daarbij om samenwerkingsverbanden en databeveiliging, algoritmen en AI.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

In 2024 heeft de FG aangegeven dat er meer aandacht nodig is voor samenwerkingsverbanden waar de gemeente aan deelneemt of instelt. De gemeente neemt deel aan veel samenwerkingsverbanden waarin veel gegevens worden gedeeld. Hierbij is het niet altijd duidelijk om welke gegevens dit gaat, wat de grondslag voor de verwerking van deze gegevens is, welke afspraken zijn gemaakt over het delen van gegevens binnen deze samenwerkingsverbanden en het is niet altijd helder of deze afspraken zijn vastgelegd en of er een DPIA is uitgevoerd. Het uitvoeren van een DPIA is een verplichting: dit is een van de 17 verwerkingen waarbij de AP aangeeft dat hierbij altijd een DPIA moet worden uitgevoerd[6]. Daarnaast dienen samenwerkingsverbanden opgenomen te worden in het verwerkingenregister van de gemeente. Dit is tot op dit moment nog niet gerealiseerd.

- ➔ *De FG controleert in 2025 of het overzicht van samenwerkingsverbanden is geactualiseerd en of met al onze samenwerkingspartners de benodigde overeenkomsten in het kader met uitwisseling van gegevens zijn afgesloten*
- ➔ *De FG gaat na in hoeverre er DPIA's zijn uitgevoerd en indien dit het geval is, wat de actualiteit hiervan is.*
- ➔ *De FG controleert in 2025 of de informatie over samenwerkingsverbanden (op de juiste wijze) is opgenomen in het verwerkingenregister*
- ➔ *De FG adviseert de organisatie waar nodig over veilige gegevensuitwisseling binnen deze samenwerkingsverbanden en is beschikbaar voor aanvullend advies waar nodig.*

---

[3] https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR715647/1

[4] https://wetten.overheid.nl/BWBR0022463/2023-11-01

[5] https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR715647/1

[6] https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/lijst-verplichte-dpia

➔ *De FG is graag betrokken in het kader van privacy by design indien samenwerkingsverbanden worden herzien of nieuw opgezet.*

DATABEVEILIGING, ALGORITMEN EN AI

De AP controleert overheidsorganisaties op hun beveiligingsniveau en stimuleert om werk te maken van een sterke IT- en datahuishouding. Privacy-risicomanagement en audits van IT-systemen worden gezien als onderdeel van de datahuishouding[7]. De gemeente geeft haar informatiebeveiliging vorm aan de hand van o.a. de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De gemeente verantwoordt zich over de staat van informatiebeveiliging aan de hand van het ENSIA-verantwoordingsstelsel. De FG wordt hierbij actief betrokken. Voor een verantwoording en het toezicht op databeveiliging wordt verwezen naar de Chief Information Security Officer (CISO).
Daarnaast constateert de FG dat de gemeente in toenemende mate gebruikmaakt van algoritmen en AI toepassingen. Wanneer daarbij persoonsgegevens worden verwerkt dan moet daarbij ook voldaan worden aan de AVG. Ook hierbij gelden de basisprincipes uit de AVG zoals rechtmatigheid van verwerking (zoals het hebben van een geldige grondslag), transparantie, doelbinding, dataminimalisatie, juistheid en beveiliging. Dat is een flink uitdaging vooral omdat met name AI toepassingen gebaat zijn bij zo veel mogelijk gegevens en het niet altijd eenvoudig is om de werking van een AI toepassing transparant te maken. Het is lastig toezicht te houden op systemen die nog niet volledig kunnen worden doorgrondt. De FG ziet ook hierbij toe op het tijdig uitvoeren van DPIA's en IAMA's en het toepassen van de principes van privacy by design en privacy by default.

JAARVERSLAG OP BASIS VAN TOEZICHTSPLAN

Op basis van dit toezichtsplan doet de FG jaarlijks verslag over de privacy compliance van de gemeente. Dit verslag wordt na afloop van het jaar opgesteld en in het voorjaar van het daaropvolgende jaar aangeboden aan het College van B&W en daarna aan de gemeenteraad. Een dergelijk verslag is niet verplicht vanuit de AVG, is wel een verplichting vanuit de Wpg. De input van het jaarverslag is de AVG-compliance zoals aangegeven vanuit borgingsproduct (uitgevoerd door de Privacy Officers), de externe en interne audits ten aanzien van de Wpg en een steekproefsgewijs onderzoek/toetsing door de FG. Dit jaarverslag wordt in 2026 aangeboden aan het college en de gemeenteraad.

RAPPORTAGES

De FG brengt periodiek (ieder kwartaal) en indien nodig ad hoc verslag uit aan de hoogst leidinggevende. Dit betekent dat de FG primair verslag uitbrengt aan de gemeentesecretaris (voor wat betreft de gemeentelijke organisatie) en aan de portefeuillehouder gegevensbescherming in het college van B&W en waar nodig hetzij aan het college van B&W als geheel, de burgemeester, of de gemeenteraad. Dit verslag is vormvrij dus kan zowel digitaal als mondeling zijn.

[7] Focus AP 2020-2023, Dataprotectie in een digitale samenleving, p. 23.

VERBETERVOORSTELLEN

De FG zal ten aanzien van het gehouden toezicht op basis van diens bevindingen verbetervoorstellen opstellen. Hierdoor kan de gemeentelijke organisatie haar risico's beperken.
Daarnaast kan de FG gevraagd of ongevraagd adviezen geven op basis van bijvoorbeeld geconstateerde risico's.

LANGE TERMIJN TOEZICHTSPLAN

In dit toezichtsplan is een focus gelegd op bepaalde onderwerpen. Het maken van een dergelijke keuze is altijd gebaseerd op een inschatting van wat belangrijk is, die vooraf, aan het begin van het jaar, wordt gedaan. Dat kan er toe leiden dat gedurende het jaar de actualiteit maakt dat keuzes bijgesteld moeten worden, of dat de focus op basis van de actualiteit moet worden verlegd. Ook kunnen keuzes, zowel vooraf als gedurende het jaar er toe leiden dat andere onderwerpen wellicht minder aandacht krijgen.

Daarnaast zou de FG 2025 graag gebruiken om 'de stip op de horizon' verder uit te werken. Toezicht is een complex geheel dat uit veel aspecten bestaat. Denk aan en toezien op:

- Beleid: is het er, is het bekend, werkt het?
- Processen: zijn deze voorhanden en zijn deze helder beschreven?
- Organisatorische inbedding: hoe werkt het in de praktijk?
- Het actief en passief informeren van betrokkenen t.a.v. hun rechten;
- Samenwerken met (mede-) organisaties ;
- Beveiliging van persoonsgegevens (samen met de CISO);
- Verantwoording: hoe de organisatie zelf aantoonbaar kan maken dat deze voldoet aan de AVG en Wpg.

GEMEENTE ENSCHEDE

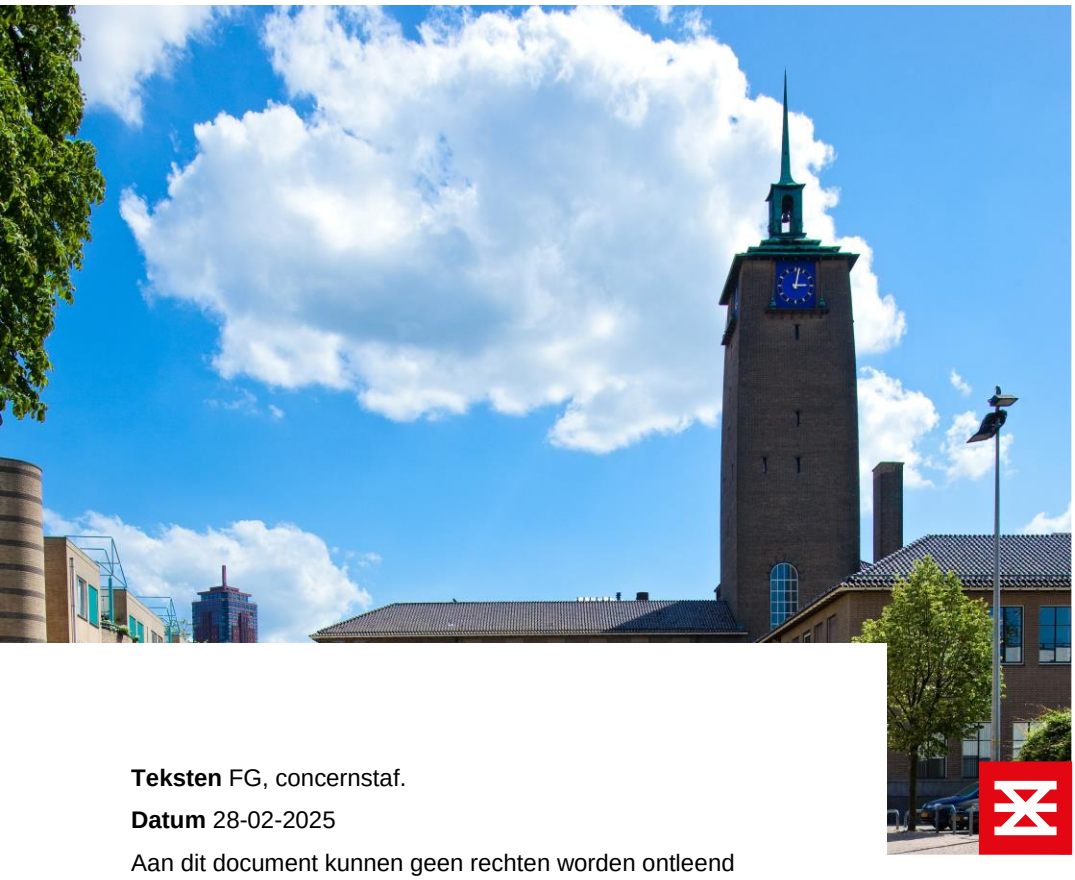

Teksten FG, concernstaf.

Datum 28-02-2025

ENSCHEDE